

**พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนสระแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว**
**THE BEHAVIOUR ON USING ON-LINE SOCIAL NETWORKS AMONG
HIGH SCHOOL STUDENTS IN AMPHOE MUEANG, SA KAEO PROVINCE**

ทิวา โมยิตธีรชาติ*
DHIWA KOSITTIRACHART
ดร.จิตพล ชัยมะดัน**
DR.CHITTAPOL CHAIMADAN

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อการศึกษาลักษณะพฤติกรรมและพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ตลอดจนรวมไปถึงศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว ทั้งหมดจำนวน 306 คน เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานในด้านการใช้งานหรือชี้แนะแนวทางใช้สื่อสังคมออนไลน์ ให้กับหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์สำหรับนักเรียน มีผลการศึกษาดังนี้

ลักษณะพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ พบว่า โปรแกรมในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ที่นิยมใช้ และใช้งานบ่อยที่สุดเป็น Facebook ในแต่ละวันมีการใช้งานเฉลี่ยมากกว่า 2 ชั่วโมงขึ้นไปในช่วงเวลาก่อนเข้านอน ส่วนใหญ่จะเป็นใช้สำหรับการสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์ และใช้งานจากที่พัก มีค่าใช้จ่ายน้อยกว่า 500 บาทต่อเดือน พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ พบว่าในภาพรวมอยู่ในมีพฤติกรรมการใช้งานเป็นบางครั้ง เมื่อจำแนกพฤติกรรมการใช้งานเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการติดต่อสื่อสาร เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ ด้านวิชาการและสื่อสารมวลชน และด้านความบันเทิง ตามลำดับ และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ พบว่า ระดับชั้นการศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: พฤติกรรม/เครือข่ายสังคมออนไลน์/ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

---

*นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

e-mail: goheynoi@gmail.com

** ปร.ด.รัฐประศาสนศาสตร, อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา e-mail: chittapol_ch@hotmail.com

Abstract

The purpose of this study was threefold. First, it aimed at examining types of behavior on using on-line social network among high school students studying in Sa Kaeo School. Also, this study attempted to investigate behavior on using on-line social networks among these high school students. The third objective of this study was to determine the relationship between personal factors and behavior on using on-line social networks among these 306 high school students studying in Sa Kaeo School. The instrument used to collect the data was a questionnaire. The statistical tests used to analyze the collected data included frequency, percentage, means, standard deviation, and a test of Chi-Square.

The results of this study revealed that the application “facebook” is a type of on-line social networks that is the most popular and the most frequently used by the subjects. Specifically, a daily average use among these high school students was more than two hours. The subjects used it mostly at home before going to bed for communicating and building relationships with the expense less than 500 baht per month.

Also, it was shown that the student behavior on using on-line social networks was found at “sometimes” level. Communicating with other people was the main purpose of using on-line social networks among these subjects, followed by using them for the purposes of academy, mass communication, and entertainment, respectively.

In addition, it was found that there were no relationships between behavior on using on-line social networks and personal factors, including age, gender, and types of accommodation. Finally, a statistically significant relationship was found between the students’ educational levels and their behavior on using on-line social networks and at a significant level of .05.

KEYWORDS: BEHAVIOUR/ ON-LINE SOCIAL NETWOK/ HIGH SCHOOL STUDENTS

บทนำ

เทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของมนุษย์เราเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเทคโนโลยีทางการสื่อสาร ผ่านระบบคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถือ ที่สามารถเชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ตได้อย่างทันที การติดต่อประสานงานทั้งเรื่องส่วนตัว การกิจประจำวันรวมถึงการเสริมสร้างความสัมพันธ์ในระหว่างตัวบุคคล ครอบครัวและบุคคลอื่นในสังคม ก็สามารถทำได้ง่ายผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ ต่าง ๆ ตัวอย่าง Social Network เช่น Facebook, Twitter, Hi5, My Space, และอื่น ๆ อีกมากมาย สิ่งที่ทำให้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เข้ามามีบทบาทและเติบโตได้อย่างรวดเร็วคือวิธีการในการเข้าถึงสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นแอปพลิเคชันที่สร้างเครือข่ายการสื่อสารได้ทั้งระหว่างบุคคล แบบกลุ่ม โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายบริการเป็นจำนวนครั้ง สามารถใช้ติดต่อสื่อสารกันได้โดยไม่มีกระบวนการที่ยุ่งยากซับซ้อน

จากรายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2558 ผลการสำรวจ พบว่าปี 2558 ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่ตอบว่ามีจำนวนชั่วโมงการใช้อินเทอร์เน็ตต่อสัปดาห์เพิ่มสูงขึ้นในทุกช่วงระยะเวลาการใช้งานเมื่อเทียบกับผลการสำรวจในปี 2557 สมาร์ทโฟนยังคงเป็นอุปกรณ์ยอดนิยมของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตกว่าร้อยละ

ละ 80 โดยมีจำนวนชั่วโมงการใช้งานเฉลี่ยอยู่ที่ 5.7 ชั่วโมงต่อวัน ส่วนกิจกรรมยอดนิยมของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่ 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 ใช้ในการติดต่อสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) เช่น Facebook, Instagram, Line เป็นต้น (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน), 2558)

โรงเรียนสระแก้วเป็นโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ทำการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 38 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 1,511 คน ห้องเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 36 ห้อง จำนวนนักเรียน 1,315 คน รวมจำนวนห้องทั้งสิ้น 74 ห้อง จำนวนนักเรียนทั้งหมด 2,826 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559) ซึ่งในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนได้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสังคมออนไลน์มาใช้อย่างแพร่หลาย อีกทั้งนักเรียนโดยส่วนใหญ่มีความนิยมในการใช้สื่อดังกล่าว ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในเรื่องพฤติกรรมการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้ว มีลักษณะพฤติกรรมอย่างไร และมีปัจจัยใดที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้ว เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้วต่อไป

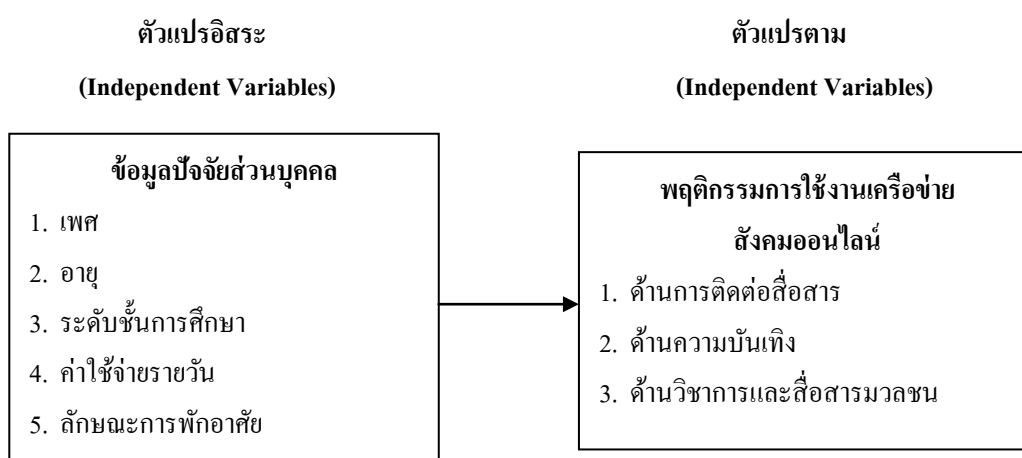
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้ว
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้ว
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้ว

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำแนวคิดจากงานวิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรมและผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียน-นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคจุฬาภรณ์ (ลาดขวาง) (ทิพย์วรรณ รัตนธำรงพรรณ, เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม และไพรัชรุย์ พิมดี, 2557) จากผลการศึกษา พบว่า นักเรียน-นักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายต่างกัน งานวิจัยเรื่องสภาวะการใช้งานและการส่งเสริมการใช้ข้อสนเทศจากระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี (เพ็ญภา จวนชัยนาท, 2541) ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเป็นเครื่องมือในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศมากที่สุด รองลงมาด้านการติดต่อสื่อสาร การใช้งานส่วนใหญ่จะใช้บริการอินเทอร์เน็ตจากห้องคอมพิวเตอร์ งานวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อินเทอร์เน็ตกับพฤติกรรมทางสังคมของวัยรุ่น (รัชนิกร ลักษณะ, 2546) ผลการศึกษาพบว่า การใช้งานส่วนใหญ่เพื่อความบันเทิงเป็นหลักและความสัมพันธ์กับปัจจัยทางด้านเพศมีความแตกต่างกัน งานวิจัยเรื่อง พฤติกรรม

สื่อสารผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ (เกรียงไกร สังจะหลุย, 2552) จากผลการศึกษาพบว่าเพื่อนเป็นผู้แนะนำให้รู้จักการสื่อสารออนไลน์กันบนอินเทอร์เน็ต งานวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการ Social Network ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (กมลณัฐ โตจินดา, 2556) พบว่าปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ในหมวดเพศ มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายของชั่วโมงอินเทอร์เน็ตในการเข้าใช้บริการ Social Network การวิจัยเรื่องพฤติกรรมและปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏสมเด็จพระเจ้าพระยา (ชนนดี สยนาทน, 2555) ซึ่งมีแนวคิดในเรื่องพฤติกรรมการใช้งานที่สามารถแบ่งออกเป็นด้านต่างๆ ตามประเภทและวัตถุประสงค์ในการใช้งาน ผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์กำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. เพศสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้ว
2. อายุสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้ว
3. ระดับการศึกษาสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้ว
4. ค่าใช้จ่ายรายวันสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้ว
5. ลักษณะการพักอาศัยสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้ว

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนสระแก้วระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวนประชากรนักเรียน 1,304 คน (โรงเรียนสระแก้ว, 2559)

2. กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนสระแก้วระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 306 คน ด้วยวิธีการของ Yamane (1967) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ .05 โดยทำการสุ่มตัวอย่างที่มีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างเป็นแบบ Multistage Sampling โดยการแบ่งแบบชั้นภูมิ (Stratified) และมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอันตรภาคชั้นตามสัดส่วนในแต่ละระดับชั้นการศึกษา(มัธยมศึกษาตอนปลาย) และทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Sampling) โดยวิธีการจับสลากจากรายชื่อนักเรียนในแต่ละระดับชั้น เป็นจำนวนตามสัดส่วนที่กำหนด ได้ดังนี้ ระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 111 คน ระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 จำนวน 102 คน ระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 จำนวน 93 คน ตามลำดับ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้ว โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับชั้นมัธยมศึกษา รายได้ต่อเดือน ที่พักอาศัย เป็นแบบเลือกตอบ (Check list) จำนวน 3 ข้อและคำถามปลายเปิด จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นการถามเกี่ยวกับประเภทของ Social Network ระยะเวลาการใช้บริการ Social Network กิจกรรมที่ใช้บริการ Social Network เครื่องมือที่ใช้เชื่อมต่อ social network สถานที่ที่ใช้บริการ Social Network และ ค่าใช้จ่ายในการใช้บริการ Social Network เป็นแบบ เลือกตอบ (Check list) จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ประกอบด้วยคำถาม 3 ด้าน จำนวนคำถามละ 4 ข้อ ประกอบด้วยด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านความบันเทิง ด้านวิชาการและสื่อสารมวลชน รวมทั้งหมด 12 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า Rating Scale จำนวน 3 ระดับ (มาก ปานกลาง และ น้อย)

4. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์ (Index of Item Objective Congruence หรือ IOC) โดยเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ส่วนที่มีค่าน้อยกว่า 0.5 นำไปปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4.2 นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) กับ โรงเรียนท่าเกษมพิทยาคม จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) แบบ Cronbach's Alpha ได้ค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามเท่ากับ 0.82 จึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้กับทางคณะอาจารย์โรงเรียนสระแก้วเพื่อแจกจ่ายให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนด แบบสอบถามที่แจกไปจำนวน 306 ชุด มีแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาและมีความสมบูรณ์ จำนวน 306 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูล และตอบวัตถุประสงค์ ดังนี้

6.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นปีที่ศึกษา รายได้ต่อเดือน ที่พักอาศัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ ร้อยละ

6.2. ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะการใช้บริการ Social Network ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้ว วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ ร้อยละ

6.3 ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้บริการ Social Network ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้ว วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ ร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6.4. การทดสอบสมมติฐานเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามซึ่งมีระดับการวัด นามมาตรา (Nominal Scale) และ อันดับมาตรา (Ordinal Scale) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการทดสอบความสัมพันธ์ Chi-Square (χ^2)

ผลการศึกษา

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้วส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุจัดว่าอยู่ในช่วงวันรุ่นตอนกลางคือมีอายุระหว่าง 16-18 ปี มีค่าใช้จ่ายรายวันต่ำกว่า 100 บาท และโดยมากอาศัยอยู่กับครอบครัว

2. ข้อมูลลักษณะการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียน สระแก้ว

ผลการศึกษาพบว่า โปรแกรมในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ที่นิยมใช้ และใช้งานบ่อยที่สุดเป็น Facebook ในแต่ละวันมีการใช้งานเฉลี่ยมากกว่า 2 ชั่วโมงขึ้นไปในช่วงเวลาก่อนเข้านอน ส่วนใหญ่จะเป็นใช้สำหรับการสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์ และใช้งานจากที่พัก มีค่าใช้จ่ายน้อยกว่า 500 บาทต่อเดือน

3. ข้อมูลพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียน สระแก้ว

ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้วส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า การใช้งานด้านการติดต่อสื่อสาร เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาด้านวิชาการและสื่อสารมวลชน และด้านความบันเทิง ตามลำดับ (ดังตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 สรุปพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้ว

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์	$\bar{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
1. ด้านการติดต่อสื่อสาร	2.41	0.35	มาก	1
2. ด้านความบันเทิง	2.22	0.39	ปานกลาง	3
3. ด้านวิชาการและสื่อสารมวลชน	2.35	0.41	มาก	2
รวม	2.33	0.33	ปานกลาง	

4. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้ว

ผลการศึกษา พบว่า เพศ อายุ ค่าใช้จ่ายรายวันและลักษณะการพักอาศัย ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ส่วนระดับชั้นการศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ดังตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบ
1. เพศสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้ว	ปฏิเสธสมมติฐาน
2. อายุสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้ว	ปฏิเสธสมมติฐาน
3. ระดับการศึกษาสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้ว	ยอมรับสมมติฐาน
4. ค่าใช้จ่ายรายวันสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้ว	ปฏิเสธสมมติฐาน
5. ลักษณะการพักอาศัยสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้ว	ปฏิเสธสมมติฐาน

สรุปและอภิปรายผล

1. จากผลการศึกษา ลักษณะการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียน สระแก้ว พบว่า ส่วนใหญ่โปรแกรมในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ที่นิยมใช้ และใช้งานบ่อยที่สุดเป็น Facebook ในแต่ละวันมีการใช้งานเฉลี่ยมากกว่า 2 ชั่วโมงขึ้นไปในช่วงเวลาก่อนเข้านอน ส่วนใหญ่จะเป็นใช้สำหรับการสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์ มีการใช้งานจากที่พัก ค่าใช้จ่ายน้อยกว่า 500 บาทต่อเดือน

ซึ่งสอดคล้องกับพิสมัย หาญมงคลพิพัฒน์ (2558) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนิสิตหลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน และสอดคล้องกับกมลธัญ โตจินดา (2556) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการ Social Network ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสอดคล้องกับปณิชา นิติพร (2555) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครแสดงให้เห็นว่าเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากในการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้คนในการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ มักถูกใช้เป็นแหล่งพบปะ ติดต่อสื่อสารระหว่างเพื่อน ๆ หรือบุคคลที่รู้จัก หรือแม้แต่ใช้เป็นพื้นที่สาธารณะในการแบ่งปันข้อมูลต่าง ๆ ให้กับผู้คนในสังคม เพราะการถึงสามารถเข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ได้ทุกที่ ทุกเวลา ก่อให้เกิดความสะดวกสบาย รวดเร็ว และค่าใช้จ่ายไม่มากนัก

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจากผลสำรวจการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์พบว่า Facebook เป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมสูงสุด คนไทยนิยมใช้ Facebook บ่อยที่สุด ถึง 92.1% ครองแชมป์ปีที่ 3 ติดต่อกัน (ปี 2556-2558) อันดับ 2 คือ Line ซึ่งกลุ่ม Baby Boomer นิยมใช้สุด ๆ และอันดับ 3 คือ Google+ โดย Instagram และ twitter อยู่อันดับ 4 และอันดับ 5 (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน), 2558) อาจสืบเนื่องมาจาก รูปแบบการใช้งานที่ก่อให้เกิดประโยชน์และพึงพอใจในการใช้งานของผู้ใช้ มีการใช้งานจากสถานที่พักเป็นส่วนใหญ่และช่วงเวลาก่อนนอน จากในห้องนอนที่เป็นพื้นที่ส่วนตัวโดยส่วนใหญ่จะเป็นการสื่อสารระหว่างเพื่อนฝูงและคนอื่น ๆ ในครอบครัว

2. ผลการศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้ว พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้วส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในระดับปานกลาง คือ ใช้เป็นบางครั้งบางคราว นักเรียนส่วนใหญ่แสดงออกถึงพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ พบว่า ส่วนใหญ่ใช้งานเพื่อเป็นช่องทางติดต่อสื่อสาร และใช้ค้นหาความรู้และข้อมูลด้านต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับทิพย์วรรณ รัตนธำรงพรรณ, เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม และไพรัชรุย์ พิมดี (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมและผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียน-นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคจุฬาภรณ์ (ลาดขวาง) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน-นักศึกษามีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ด้านความบันเทิง ด้านการสื่อสาร และภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป้าหมายหรือลักษณะในการใช้งานที่แตกต่างกัน

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้ว พบว่า มีเพียงระดับชั้นการศึกษาสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้ว ที่นัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ทิพย์วรรณ รัตนธำรงพรรณ, เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม และไพรัชรุย์ พิมดี (2557) พบว่า นักเรียน-นักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายต่างกัน และงานวิจัยของปณิชา นิติพรมงคล (2555) พบว่า พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสังคมออนไลน์เป็นสังคมเสมือนจริง การที่บุคคลๆหนึ่งจะมีความผูกพันและความไว้วางใจกันนั้น ต้องอาศัยระยะเวลา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายชั้นปีที่ 4 เป็นช่วงเวลาในการเริ่มต้นการสร้างสังคม และตลอดระยะเวลา 3 ปีในระดับชั้นการศึกษา ความสนิทสนมทั้งในด้านทัศนคติและบุคลิกภาพทำให้เกิด

สัมพันธภาพทางสังคมที่มากขึ้น ซึ่งให้เห็นว่าระดับชั้นการศึกษาและระยะเวลาในการเข้าร่วมเครือข่ายในสังคมออนไลน์ที่ยาวนาน ก็จะส่งผลทำให้เกิดความเชื่อมั่นถึงความมั่นคงทางสัมพันธภาพ ความสนิทสนมและการรับรู้ถึงความปลอดภัยในเครือข่ายสังคมออนไลน์ จะส่งผลให้เข้ามามีส่วนในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ที่มากขึ้นตามระดับชั้นการศึกษา

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. จากผลการศึกษาพบว่าความนิยมในการใช้งานคือ Facebook และการใช้งานโดยส่วนใหญ่จะเป็นด้านการติดต่อสื่อสารในหมู่เพื่อนฝูงหรือคนรู้จัก ซึ่งให้เห็นว่าการใช้งานส่วนใหญ่เป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์หรือการพูดคุยกันอาจจะเป็นการแลกเปลี่ยนเชิงทัศนคติ ข่าวดารความบันเทิง การพูดคุยหยอกเย้า หรือแม้กระทั่งการปรึกษาหารือในเรื่องการเรียน ปัญหาในเชิงจิตวิทยา ที่ในบางครั้งการพูดคุยแบบพบปะกันอาจจะไม่ค่อยมีความสะดวกใจกัน ทำให้เห็นว่า สังคมเริ่มมีความห่างไกลกันขึ้น การชี้แนะต่าง ๆ อาจจะส่งผลให้เกิดขึ้นในทางที่เป็นผลเสียมากกว่าผลดี และจากข้อมูลลักษณะเวลาที่ใช้และจำนวนที่ใช้ซึ่งมากกว่า 2 ชั่วโมง นั้น โรงเรียนมัธยมสระแก้วหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างถูกต้องและเหมาะสม

เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบในทางลบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ต่อนักเรียน ดังนั้นทางโรงเรียนรวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนเห็นถึงประโยชน์และโทษของเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อให้นักเรียน ตระหนักถึงการแบ่งเวลาในการเรียนและการเข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างระมัดระวังและเหมาะสมและต้องคำนึงถึงภัยที่อาจจะตามมาจากการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์อีกด้วย

2. ในส่วนของผลการศึกษาในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ พบว่าระดับชั้นการศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งให้เห็นถึงการเกิดบรรทัดฐานทางสังคมรูปแบบใหม่ ที่คนนิยมแลกเปลี่ยนความรู้ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ กันอย่างกว้างขวาง (Cheung, & Lee, 2010; Chow, & Chan, 2008; Lin, & Lu, 2011) พบว่าบรรทัดฐานของกลุ่มผู้ใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ยังเป็นเรื่องที่ช่วยสร้างความไว้วางใจ (Trust) ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับความสัมพันธ์ในสังคม ของการแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน กล่าวคือการทำที่จะเข้ามามีปฏิสัมพันธ์ในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์นั้น ความสัมพันธ์แบบเพื่อนจะเข้ามาเป็นตัวกำหนดในเรื่องของแรงจูงใจในการเข้าใช้งาน เพื่อสร้างความประทับใจพูดคุยในเรื่องที่มีความสนใจในสิ่งที่คล้ายๆกัน การแลกเปลี่ยนทัศนคติตลอดจนการชี้แนะระหว่างเพื่อนฝูงที่อยู่ในวัยเดียว

โรงเรียนมัธยมสระแก้วหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรตระหนักถึงข้อดีของสื่อสังคมออนไลน์ที่สะดวก เข้าถึงง่ายการวางรูปแบบในการใช้งานในด้านส่งเสริมการเรียนรู้ การแบ่งปันประสบการณ์ ตลอดจนการชี้แนะแนวทางต่างๆการให้คำปรึกษา ควรจะต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรหรือวิธีการ ในการเรียนการสอนให้มีรูปแบบที่ทันสมัยและสามารถรองรับเทคโนโลยีตามรูปแบบในปัจจุบันให้มากยิ่งขึ้น โดยจะต้องคำนึงถึงการเข้ามามีส่วนร่วมของนักเรียนให้มากขึ้นและจะต้องมีความต่อเนื่องในแต่ละระดับชั้นการศึกษาด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้ ยังขาดปัจจัยเรื่องการใช้งานใน เรื่องของวันหยุดของแต่ละสัปดาห์หรือวันที่เว้นว่างจากการเรียนตลอดจนวันที่ปิดเทอมว่าจะมีลักษณะการใช้งานที่แตกต่างกันหรือไม่ และนอกจากนี้ยังต้องติดตามในเรื่องของการสภาวะการติดการใช้งานและสภาวะการหลงใหลในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์หรือความบันเทิงที่ได้รับจากการใช้งานเพิ่มขึ้นอีกด้วย เพื่อเป็นแนวทางแนะนำหรือป้องกันการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างระมัดระวัง โดยที่ไม่มีผลกระทบต่อผลการเรียนและการระมัดระวังจากโทษที่อาจจะแฝงมาจากสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ

2. ผลการวิจัยในครั้งนี้ผลสรุปการวิจัย ถึงความสัมพันธ์มีแต่เพียง ระดับชั้นการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เท่านั้น แต่ยังขาดปัจจัยในเรื่องบุคลิกภาพหรืออัตลักษณ์ของบุคคล ที่มีการใช้งานการสื่อสารในสังคมออนไลน์

เอกสารอ้างอิง

- กมลณัฐ โตจินดา. (2556). การศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการ Social Network ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เกรียงไกร สัจจะหฤทัย. (2552). พฤติกรรมการสื่อสารผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมือง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพาณิชยอิเล็กทรอนิกส์, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ชนคดี สยนาทนที. (2555). พฤติกรรมและปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสมเด็จพระเจ้าพระยา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทิพย์วรรณ รัตนธำรงพรรณ, เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม และไพฑูรย์ พิมดิ. (2557). การศึกษาพฤติกรรม และผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียน-นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคจุฬารักษ์ (ลาดขวาง). วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 14(2), 305.
- ปณิชา นิตพรมงคล. (2555). พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของคนวัยทำงาน ในเขต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานิเทศศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- พิสมัย หาญมงคลพิพัฒน์. (2558). พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนิสิต หลักสูตร เทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. ใน การประชุม หาดใหญ่วิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 6 มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, (หน้า 1490-1500). หาดใหญ่: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

- เพ็ญภา จวนชัยนาท. (2541). การศึกษาสภาวะการใช้งานและการส่งเสริมการใช้ข้อสนเทศจากระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาครุศาสตร์, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- รัชนิกร ลักษณ์ะ. (2546). ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อินเทอร์เน็ตกับพฤติกรรมทางสังคมของวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน). (2558). รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2558. เข้าถึงได้จาก <https://www.etda.or.th>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). ฐานข้อมูลนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสระแก้ว. สระแก้ว: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- Cheung, C.M.K., Chiu, P.Y., & Lee, M.K.O. (2010). Online social networks: Why do students use Facebook?. *Computers in Human Behavior*, 27(4), 1337-1343.
- Chow, W. S., & Chan, L. S. (2008). Social network, social trust and shared goals in organizational knowledge sharing. *Information and Management*, 45(7), 458-465.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rded.). New York: Harper & Row.